

keligheder ved samme, ja endog talte med dyb Sorg om Noget af det, som fandtes i Lovforslaget, saa at det ikke er let at fastholde, hvorledes han stod. Jeg troer imidlertid, at Udflydningen herfor tildeels ligger i selve Dobbeltheden; eller jeg vil sige det Haltende, i hele Lovforslaget. Skal jeg dernæst tillade mig at udtale mit Indtryk ved den høitærede Ministers Foredrag, saa var det for det Første det, at der fremkom en Række af enkelte mindre Bemærkninger, rettede mod enkelte andre Taleres Udtryk, Bemærkninger, som i Sandhed ikke fremmede Sagen synderligt. Om en Frimønstighed er et Led af en Kæde eller en Green af et Træ, er det saaledes f. Ex. ikke værd at disputere om, thi derved komme vi ikke videre. Men mit Indtryk var endvidere det, at jeg hørte et veltalende Foredrag, hvori der var megen Følelse, men jeg troer kun saa Bevist, og hvori der derhos i mine Tanker, naar vi skulle tale om Lovforslagets Princip og virkelige Betydning, var en ikke ringe Forveksling af Begreber og Forestillinger, hvad jeg anseer mig for forpligtet til efterhaanden at bevise og at oplyse. Førend jeg imidlertid begynder herpaa, maa jeg dog endnu tillade mig den Ytring om det Foredrag, som vi hørte i dette Dieblik af et Medlem (Haffner), som jeg altid hører med Glæde, fordi han taler med Alvor og Varme, at det forekom mig holdt i en saa stor Almindelighed, at det ikke traf Sagen, og at det endog i een Henseende strøfede ind paa Noget, som jeg troer bør holdes udenfor Sagen. Forsaavidt dette Medlem talte om Frihed og om fri Bevægelse, om Kirkens Brøst og dens Mangler, skal jeg bemærke, at Spørgsmaalet jo ikke er det, om vi behøve Frihed, eller om der er Mangler tilstede, men Spørgsmaalet er just, om det Forslag, som her foreligger, giver den Frihed til Bevægelse, som er den væsselige og rette, og om det viser Vej til at helbrede de Mangler, som det ærede Medlem paapegede, eller til at bringe Liv ind i den egentlige Folkekirke. Derom tvivler jeg meget.

Vi behandle her et Lovforslag, der er kommet to Gange frem tidligere, nemlig eengang i dette Thing og eengang i det andet Thing, ved privat Initiativ, et Lovforslag, der sidste Gang,

da det var til Behandling her, blev forkastet eller fjernet, ikke som den høitærede Kirke- og Underviisningsminister yttrede, med 26 Stemmer mod 20, men med 34 Stemmer mod 22, thi saa Mange var der, som i forrige Samling stemte mod det da foreliggende Forslags Overgang til 3die Behandling. Det er dette Forslag, som dengang, ligesaa det fremkom, blev bekæmpet af den daværende Cultusminister, som nu er forelagt af den nuværende Minister. Det kan nu ganske vist have sin Betydning, at vi have en Minister for os, der paatager sig Ansvaret for Forslaget, men derved ere vi dog ikke i mindste Maade fritagne for selv at prøve det efter dets egen Væssenhed og at holde os dertil. Navnlig maa man ikke henvise os til, at den høitærede Minister maa være optagen i Statsraadet, efterat dette, i hvilket der da ingen competent Minister var for de kirkelige Anliggender, havde indtaget en bestemt Holdning i Henseende til disse, saa at det var i Henshold til Beslutningen derom, at den høitærede Minister er indkaldt til Statsraadet. Vi maae prøve Forslaget, som det foreligger i og for sig selv, og vi maae ligeledes prøve dets Væsselighed. Forslaget er nemlig — dette er ganske vist ikke for mig Hovedsagen, men vi maae dog nødvendigviis ogsaa tage Hensyn dertil — fremkommet i en særegen Forbindelse. Idet det er forelagt samtidigt med en Udtalelse om Væsseligheden og Nødvæssigheden af en almindelig Forhandling mellem Geistlige og Lægmand om alle Kirkens Forhold, og samtidigt med at der begjæres Midler dertil, saa er det absolut nødvendigt at prøve dets Væsselighed, thi da er dette ikke et Væsseligheds-spørgsmaal, som man vilkaarligt vækter og drager ind. Det er absolut nødvendigt, at man spørger sig selv, hvilket Forhold der er mellem dette Lovforslag og det fremkomne Krav om en almindelig grundig Overveieelse af de kirkelige Spørgsmaal i det Hele taget. Derom have nu baade det ærede 1ste kongevalgte Medlem (Liebe) og det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn (Lehmann) udtalt sig. De ere vel blevne imødegaaede af den høitærede Minister, men jeg troer ikke, at de ere blevne imødegaaede saaledes, at man paa nogen Maade kan føle sig overbevist om